

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

**Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk Gebied**
Programma Klimaatopgave

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 16 maart 2022

Betreft Overzicht van de te verwachten tijdlijn met betrekking tot *Fit-for-55* en
daarbij de uitvoering van het NSP in relatie tot het coalitieakkoord

Ons kenmerk
DGNVLG-PKO-LNV / 22080504

Uw kenmerk
2022Z03429/2022D07264

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik uw Kamer, mede namens de minister voor Natuur en Stikstof, de reactie op het verzoek van 24 februari jl. om een brief met een overzicht van de (te verwachten) tijdlijn van de behandeling van LNV-gerelateerde richtlijnen en verordeningen binnen *Fit-for-55* te sturen en daarbij in te gaan op de uitvoering van het Nationaal Strategisch plan in relatie tot het coalitieakkoord (kenmerk 2022Z03066/2022D07512).

Overzicht *Fit-for-55*-onderdelen in relatie tot LNV

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vragen om aan te geven wanneer Nederland een definitief standpunt zal innemen op het *Fit-for-55*-pakket en haar onderdelen. De onderhandelingen over de verschillende voorstellen lopen in verschillende raadsformaties (hoofdzakelijk de Milieu- en de Energieraad) waarbij er eerst een Algemene Oriëntatie bereikt moet worden en vervolgens zullen er trilogieën tussen Europees Parlement, Commissie en Raad starten om tot een definitief besluit te komen. Daarnaast kan *Fit-for-55* ook in een Europese Raad op de agenda komen. Voor elk onderdeel van het *Fit-for-55*-pakket zijn BNC-fiches (Kamerstukken II 22112 nr. 3185 t/m 3198, Kamerstuk II 26012, nr. 2, Kamerstuk I 36023, nr. C en Kamerstuk II 22112, nr. 4273) opgesteld waarin het standpunt van Nederland op elk onderdeel uiteen wordt gezet. Dit standpunt is tevens het uitgangspunt van Nederland in de gesprekken en onderhandelingen over de betreffende onderdelen van het *Fit-for-55*-pakket op EU-niveau.

Belangrijke momenten zijn de Commissiedebatten en Schriftelijk Overleggen over de Milieu-, Energie en Landbouwraden en de Raad voor Economische en Financiële Zaken waar *Fit-for-55* en de betreffende onderdelen op de agenda staan. Hiervoor ontvangt uw Kamer geannoteerde agenda's en verslagen van deze raden. Op verzoek van de Tweede Kamer via de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat (kenmerk 2021Z15315/2021D33994 d.d. 17 september 2021) ontvangt uw Kamer om de zes weken periodiek een brief omtrent de stand van zaken van het krachtenveld en het verloop van de onderhandelingen over het *Fit-for-55*-pakket (kenmerk 2022D08519 en 2021D45181).

Op dit moment worden de onderstaande richtlijnen en verordeningen binnen *Fit-for-55* als relevant voor en gerelateerd aan LNV-beleidsterreinen beschouwd. Hieronder treft u een tabel aan met de verwachte stemmingen in het Europees Parlement over de positie per relevant *Fit-for-55*-onderdeel. Voor de Raden zijn op dit moment nog geen goede inschattingen te maken. Het is wel duidelijk dat er voortgang wordt geboekt tijdens het Franse voorzitterschap, dat duurt tot juli 2022. Naar verwachting zullen er tijdens deze periode op enkele voorstellen algemene oriëntaties bereikt worden. De snelheid van de voortgang komende periode hangt echter ook samen met de uitkomst van de verkiezingen in Frankrijk in april 2022. De inschatting over de voortgang is daarom tentatief, waarbij Nederland blijft streven naar een ambitieuze, kwalitatieve en snelle afronding van het *Fit-for-55*-pakket.

**Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk Gebied**

DGNVLG-PKO-LNV / 22080504

Voor meer informatie verwijs ik u naar de zes wekelijkse brief over het *Fit-for-55*-pakket en voor een (voorlopige) planning van aanstaande vergaderingen verwijs ik u naar de websites van de Europese Raad en het Europees Parlement.

*Tabel 1. Overzicht Fit-for-55 in relatie tot LNV**

Onderdeel Fit-for-55	Relatie LNV	Verwachte stemming EP	Relevante Raden
LULUCF (Landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw verordening)	Nationale klimaatdoelstelling voor de landgebruiksectoren, boekhoudregels en het flexibiliteitsmechanisme	juni	Milieu- en Landbouwrap
RED (Hernieuwbare energie richtlijn)	Criteria biograndstoffen en biograndstoffen gebruik	september	Energieraad
EED (Energie Efficiëntie richtlijn)	Nationale energie-efficiëntie doelstelling	juli	Energieraad
ETD (Energiebelasting richtlijn)	EU normering m.b.t. energiebelastingen	september	Raad voor Economische en Financiële Zaken
ESR (Effort Sharing Regulation)	Nationale klimaatdoelstelling voor de niet-ETS sectoren en het flexibiliteitsmechanisme	juni	Milieuraad
ETS (-BRT) (Emissie handelssysteem verordening)	Normering en emissierechtenstelsel voor fossiele brandstoffen in sectoren transport en gebouwde omgeving	juni	Milieuraad

**Dit overzicht kent beperkingen omdat de agenda's van de verschillende Raden en het Europees Parlement nog niet bekend zijn.*

De uitvoering van het NSP in relatie tot het coalitieakkoord

In de planningsbrief van de minister van LNV die uw Kamer op 10 februari jl. heeft ontvangen (Kamerstuk II 35925-XIV, nr. 97), worden de urgente opgaven voortvloeiend uit het coalitieakkoord 2021-2025 voor het gehele LNV-terrein geschetst.

**Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk Gebied**

DGNVLG-PKO-LNV / 22080504

Het GLB-NSP 2023-2027 is een van de instrumenten waarmee op de klimaat opgaven ingezet wordt en is daarmee ondersteunend. De manier waarop dit is voorzien, is in het GLB-NSP beschreven, meer specifiek neergelegd in de interventiestrategie (inclusief conditionaliteiten), in de geplande interventies en de bijbehorende EU- en nationale financiering ervan. Deze instrumenten en interventies zijn ondersteunend aan de brede, beoogde inzet van het kabinet voor een transitie van de landbouwsector die tegelijk boeren ook perspectief dient te geven. Dit vergt een verschuiving naar een doelgerichte inzet, een gebiedsgerichte aanpak en een grotere focus op groenblauwe diensten, investeren, samenwerken, innoveren en kennis. Uw Kamer heeft op 24 februari 2022 het voorlopige NSP, zoals op 29 december 2021 ingediend bij de Europese Commissie, ontvangen (kenmerk 2022Z03701). Hierin vindt u informatie over uitvoering van het NSP om bij te dragen aan de opgaven uit het nationale coalitieakkoord en hun bijdrage aan de Europese doelen voor het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid, de Green Deal en onderhavige strategieën.

Voor de goede orde moet worden vermeld dat het om een concept plan gaat. De Europese Commissie heeft toegezegd eind maart haar bevindingen (*observations*) over het voorlopige plan te zullen sturen. Hier zal uw Kamer over worden geïnformeerd. Ik streef er naar om zo snel mogelijk een akkoord op het NSP te krijgen om landbouwers snel duidelijkheid te geven en de uitvoering binnen de overheden op tijd in gereedheid te hebben.

Henk Staghouwer
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit